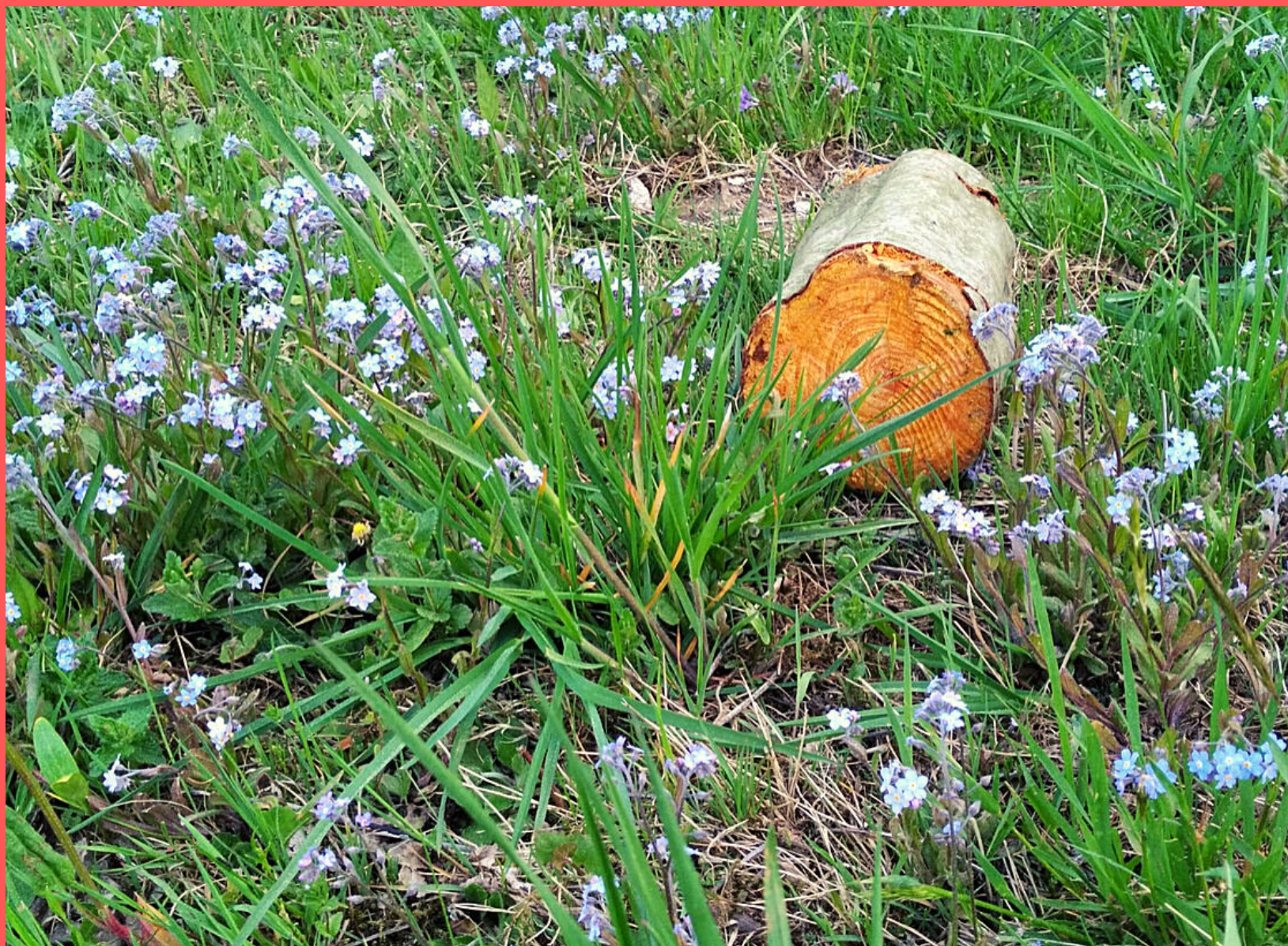

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

NEWSLETTER

ČERVEN 2020

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT
A MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ

ÚVODNÍK

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Milé kolegyně, milí kolegové,

uběhly 3 měsíce a my vám rádi představujeme další číslo Newsletteru pro příznivce programu Škola pro udržitelný život. Minulé číslo vycházelo v počátcích koronavirové pandemie, toto naopak v jejím (doufejme) závěru. Každý z nás si jistě prošel nelehkým a v mnohém obohacujícím obdobím, nyní se však již pomalu vracíme k "běžnému" režimu života, práce i zábavy :-). Držíme vám všem i sobě palce, aby pro nás tato zkušenost neznamenal více ztrát než přínosů!

Co se týká obsahu Newsletteru, je i tentokrát bohatý, byť se neudálo tolik nového jako jindy. Zato pro vás ale máme více pozvánek na akce budoucí - především opětovné pozvání na **seminář pro učitele o ŠUŽ a MZU**, který se měl konat v květnu a je přesunut na *září/říjen*. A jelikož nám v mezích vyšlo i pár nových grantů, k pozvánce připojujeme popis **projektů, do nichž se můžete po absolvování semináře zapojit** se svou třídou v příštím školním roce. Připravili jsme pro vás také návrh, jak může vaše škola využít nabídky **Šablon III pro realizaci ŠUŽ**. A pozor, nepřehlédněte nabídku našich **letních kempů ZDARMA** a předejte tuto jedinečnou nabídku vašim žákům, děkujeme!

Dále pokračuje série rozhovorů s koordinátory a s učiteli, máme tu i jednu zajímavou reportáž od učitele, nazvanou tajemně **D-DUR s rouškou** :-). Nevynechali jsme ani inspiraci na samostatné aktivity s dětmi, pokud zatím nechcete absolvovat celou ŠUŽ, tentokrát jde o aktivitu **Silné stránky**. A jelikož se chystá potřebná příručka pro učitele seznamující s místně zakotveným učením, najdete v Newsletteru i nabídku ke spolupráci, **máte-li s MZU zkušenost**.

Na závěr připomínáme prosbu o **vyplnění dotazníku** k Newsletteru, odkaz najdete v textu.

Děkujeme vám za přízeň a přejeme pohodové a inspirativní čtení!

Za tým ŠUŽ a MZU

Silvie Kozlovská a Eliška Hájková
Středisko ekologické výchovy SEVER

JAK REALIZOVAT ŠKOLU PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT (ŠUŽ) A MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ (MZU) POMOCÍ ŠABLON III.

Představujeme vám nabídku SEVERU, která pomůže smysluplně naplnit obsah jednotlivých šablon v rámci [výzvy ŠABLONY III.](#)

Lze využít kombinaci šablon 3.II/12 Projektový den ve výuce, 3.II/13 Projektový den mimo školu, 3.II/10 Klub pro žáky ZŠ (Klub demokratického občanství) a případně i 3.II/14 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků ZŠ.

Postup školním rokem může vypadat například takto:

- 1) **Návštěva metodika/čky na škole** a společné plánování a realizace úvodních aktivit programu SUŽ nebo aktivit MZU s žáky v rámci šablony 3.II/12 Projektový den ve výuce (povinná aktivita).
- 2) **Samostatná práce ve škole**, na kterou můžete využít šablonu 3.II/10 Klub pro žáky ZŠ ve variantě „Klub občanského vzdělávání a demokratického myšlení“ – poskytneme vám k ní podrobnou metodiku práce a další konzultace a podporu našeho metodika.
- 3) **Třídenní ŠUŽ pobyt pro žáky**, v pobytovém středisku SEVERu, kdy můžete (násobně) využít šablonu 3.II/13 Projektový den mimo školu.
- 4) Práci ve škole lze dále podpořit vícenásobným vstupem našeho metodika do výuky, na což opět můžete využít šablonu 3.II/12 Projektový den ve výuce, a **setkáním s veřejností**, na což využijete šablonu 3.II/14 Odborně zaměřená tematická setkávání a spolupráce s rodiči žáků ZŠ – v případě realizace této šablony vám metodik/čka pomůže promyslet setkání nebo mohou některá setkání proběhnout za jeho účasti, kdy pomůže s facilitací.
- 5) Realizace projektu v rámci ŠUŽ bývá zakončena **slavnostním otevřením pro veřejnost**, pro které můžete opět využít šablonu 3.II/12 Projektový den ve výuce (povinná aktivita) s naší účastí.

Podrobněji zpracovanou nabídku na SUŽ, MZU i další témata jako je BADATELSTVÍ, POROZUMĚNÍ ZMĚNÁM KLIMATU, ŠKOLNÍ PŘÍRODNÍ ZAHRADA apod. najdete [ZDE](#).

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

POZVÁNKA

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
přijměte pozvání na seminář k programu

ŠKOLA PRO UDRŽITELNÝ ŽIVOT

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Nové příležitosti realizace programu SUŽ v roce 2020/2021

Na semináři se dozvíte, jak vzdělávat žáky prostřednictvím *ročního programu Škola pro udržitelný život*:

O MÍSTĚ A V MÍSTĚ – mapováním problémů a potřeb obce
PRO MÍSTO – plánováním a realizací praktických místních projektů
SKRZE MÍSTO – hledáním souvislostí mezi naším místem
a udržitelným životem nebo klimatickou změnou

*Pro zapojené školy je možná finanční podpora pro žákovské
miniprojekty a odměna pro zapojené pedagogy.*

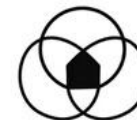
**Akreditovaný seminář je určen všem základním a středním školám.
Účast na semináři a občerstvení je ZDARMA.
Účastníci obdrží osvědčení MŠMT.**

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

Termíny konání semináře:

17. 9. 2020 HRADEC KRÁLOVÉ

22. 9. 2020 PRAHA

1. 10. BRNO

Termín a místo konání si vyberte libovolně dle vašich možností.

**Pro školy, které chtějí vstoupit do projektu s finanční podporou,
je účast na semináři nezbytná.**

V případě zájmu vyplňte prosím přihlášku na tomto
odkazu: <https://forms.gle/KxbZeeNRQ4qPk4My9>

**Přihlášky, prosíme, odešlete nejpozději týden před konáním
semináře!**

Podrobnější informace o možnostech zapojení
v roce 2020/2021 naleznete na www.skolaprozivot.cz a na FB
[@skolaprozivot](https://www.facebook.com/skolaprozivot).
Kontakt: suz@ekologickavychova.cz

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Vážené učitelky, vážení učitelé,

v tuto dobu jsme již měli mít za sebou seminář k ŠUŽ a MZU, nečekaná situace však zasáhla i do našich akcí. My to však nevzdáváme a už pro Vás máme nové termíny! Budou na podzim, kdy snad už nemusíme mít strach o zrušení. Kdyby se však přeci jen epidemie a s ní spojená opatření vrátila, samozřejmě se opět přizpůsobíme a budeme vás o tom informovat. Připomínáme, že **v případě zájmu o vstup do projektu je účast na semináři nezbytná**. Podrobnosti k organizaci najdete v pozvánce (na předchozí straně), odkaz na přihlášku také - anebo rovnou [ZDE](#). Vše zde uvedené a průběžné aktualizace najdete také na našem webu v [sekcí Aktuality](#) nebo na [našem FB](#).

Budeme se na vás těšit v Hradci Králové, Brně nebo Praze :-)

Stručný popis dvou typů projektů, do kterých se budete moci ve školním roce 2020/2021 zapojit:

1) Škola pro udržitelný život – žákovské mikroprojekty pro lepší místo

Realizace: září 2020 - červen 2021

Typ školy: I. i II. stupeň ZŠ, SŠ, SOŠ

Realizace ročního vzdělávacího programu Škola pro udržitelný život, ve kterém žáci spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené projekty a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se. Nejprve žáci zmapují a do hloubky poznají místo, získají, vytřídí a interpretují informace o svém místě a navrhuji, „jaké místo by chtěli mít“ – kam by měla směřovat jeho budoucnost. Následně vytipují několik záměrů k řešení problémů či potřeb místa. Vyberou jeden projektový záměr, blíže prozkoumají jeho souvislosti, třídí potřebné informace, naplňují řešení a uskuteční je.

Jak vypadaly projekty v minulých letech se můžete podívat zde: <http://www.skolaprozivot.cz/Databaze-dobre-praxe.html>.

Aktivita:

úvodní a doškolovací seminář pro pedagogy, metodická podpora pro realizaci aktivit programu Škola pro udržitelný život se žáky, pravidelné návštěvy metodika ve škole, sdílecí setkání zapojených škol.

Součástí projektu je:

metodika pro pedagogy, průvodce vzdělávacím programem a popis jednotlivých aktivit v průběhu roku, drobná finanční podpora pro žákovské miniprojekty, odměna pro zapojené pedagogy formou DPP.

Pokračování na další straně...

PŘÍLEŽITOSTI K REALIZACI ŠUŽ - POKRAČOVÁNÍ

2) Škola pro udržitelný život – žákovské mikroprojekty zaměřené na řešení KLIMATICKÉ ZMĚNY

Realizace: září 2020 - červen 2021

Typ školy: II. stupeň (8. – 9. třída) ZŠ, SŠ, SOŠ

Jedná se o projekt, který pracuje s metodikou programu Škola pro udržitelný život zaměřený na řešení klimatické změny v místě. Zapojené školy mohou přijet **zdarma na třídní pobyt do střediska ekologické výchovy v Horním Maršově** v Krkonoších. Projekt je určen pro skupiny mladých ve věku 13 - 20 let (starší žáky ZŠ či žáky SŠ).

Žáci spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro zmírnění či adaptaci na klimatickou změnu přímo ve své obci. Nejprve žáci zmapují a do hloubky poznají místo, získají, vytřídí a interpretují informace o svém místě z hlediska adaptace na klimatickou změnu, či její zmírnění a navrhnou „jaké místo by chtěli mít“ – kam by měla směřovat jeho budoucnost. Následně vytipují několik záměrů k řešení problémů či potřeb místa z hlediska klimatu. Vyberou jeden projektový záměr, blíže prozkoumají jeho souvislosti, třídí potřebné informace, naplánují řešení a uskuteční je.

Aktivity:

třídní motivační pobyt pro zapojenou skupinu mladých i doprovod zdarma (termín konání: prosinec 2020 – únor 2021), úvodní a doškolovací seminář pro pedagogy, metodická podpora pro realizaci aktivit programu Škola pro udržitelný život se žáky - pravidelné návštěvy metodika ve škole, sdílecí setkání zapojených škol.

Součástí projektu je:

metodika pro pedagogy – průvodce vzdělávacím programem a popis jednotlivých aktivit v průběhu roku, drobná finanční podpora pro žákovské miniprojekty, odměna pro zapojené pedagogy formou DPP.

NEZAPOMEŇTE SE PŘIHLÁSIT NA SEMINÁŘ, BUDE ZAJÍMAVÝ I PRO UČITELE, KTERÍ NECHTĚJÍ HNED VSTOUPIT DO PROGRAMU A RÁDI BY SE JEN DOZVĚĎELI, O ČEM ŠUŽ A MZU JE.

DO PROGRAMU (bez finanční podpory) JE MOŽNÉ SE ZAPOJIT KDYKOLI.

TYTO KONKRÉTNÍ PROJEKTY (s finanční podporou) BUDEME REALIZOVAT I VE ŠKOLNÍM ROCE 2021/2022!

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

SILNÉ STRÁNKY JAKO NÁSTROJ K ÚSPĚCHU

Každý z nás je individuální osobnost s jiným souborem vlastností a talentů. Pokud je podporujeme a pracujeme na nich, můžeme je využít ve svůj prospěch. Umíme ale svoje silné stránky vůbec identifikovat, pojmenovat? Jsme si vědomi silných stránek našich žáků? Středisko ekologické výchovy SEVER v současnosti testuje model popisující a zkoumající silné stránky osobnosti VIA - Values In Action (<https://www.viacharacter.org/>) v několika základních školách tak, aby žáci byli schopni své silné stránky identifikovat a dále je vědomě rozvíjet.

Co to jsou silné stránky?

Pokud mluvíme o silných stránkách, objevují se dva hlavní myšlenkové směry:

- Silné stránky charakteru, jako již existující schopnosti konkrétního způsobu chování, myšlení nebo citového vnímání, která je pro nás autentická, energetizující a umožňuje nám optimální fungování, vývoj a výkon (Linley, 2008). Tento směr reprezentuje přístup VIA, kterým se zabýváme.
- Druhý směr je popisuje spíše jako talenty, které se více zaměřují na dovednosti, které jste si vyvinuli [1].

Proč je důležité je znát?

Ukazuje se, že je mnohem efektivnější zaměřit se na rozvoj našich silných stránek, pokud chceme dosáhnout úspěchu. Tím, že budeme rozvíjet své silné stránky, dokážeme tvořit lépe, rychleji a radostněji. Pokud silné stránky využíváme efektivně, prospívají nám i společnosti jako celku.

[1] Převzato ze stránek <https://www.liborfriedel.cz/>

Pokračování na další straně ...

ODVAHA			
Příklad silných stránek v kategorii ODVAHA			
STATEČNOST	VYTRVALOST a PÍLE	UPŘÍMNOST, POCTIVOST	ELÁN/NADŠENÍ
Jste stateční, neskrýváte se před hrozbami ani výzvami. Podporujete to, co je správné, i když ostatní nesouhlasí; jednáte podle svého názoru, přestože není populární.	Tvrdě pracujete na dokončení toho, co jste začali. Vytrvate nehledě na překážky. Dokončujete věci včas. Ze splněných úkolů máte potěšení.	Jste čestným člověkem, říkáte pouze pravdu; jste autentický a jednáte upřímně. Jste nohama pevně na zemi, bez přetvářky a předstírání.	Bez ohledu na to, co děláte, ke všemu přistupujete s velkým nadšením a energií. Neděláte věci "napůl" ani je nezanedbáváte, do všeho vkládáte srdce. Žijete život jako dobrodružství; cítíte se většinou nadšeně a povzbuzeně.

SILNÉ STRÁNKY JAKO NÁSTROJ K ÚSPĚCHU - POKRAČOVÁNÍ

Klasifikace 6 ctností a 24 silných stránek VIA

Model VIA, se kterým pracujeme, pojmenovává 6 kategorií ctností – moudrost, odvaha, lidskost, transcendence (nadpřirozenost, nadsmyslovost), střídmost, spravedlnost. Do každé z nich pak spadá několik silných stránek, jako např. kreativita, zvědavost, kritické myšlení, radost z učení se, nadhled, láska, laskavost, sociální inteligence, vděčnost, optimismus, spravedlnost...[2]

Práce se silnými stránkami ve škole

SEVER v Česku testuje a adaptuje metodiku práce se silnými stránkami u žáků vyvinutou v rumunské organizaci Noi Orizonturi a založenou na modelu VIA. V rámci takového programu se žáci nejdříve dozvídají, co to silné stránky jsou a proč je důležité je znát. Dále skrze několik aktivit své silné stránky zjišťují – sami je vybírají z karet silných stránek (každá karta obsahuje název silné stránky, ilustrační obrázek a také motto nebo příklad chování, které ji dokazují), diskutují ve skupinkách a nakonec si je potvrdí skrze **online test ZDE** [3]. Vše si zaznamenávají do pracovního listu a následně vytváří plán, jak silné stránky dále rozvíjet – k tomu jim pedagog poskytne připravené podklady s různými tipy, jak konkrétní silnou stránku procvičovat, ale také např. s tipy, jaké písničky či filmy jsou vhodné pro její stimulaci.

[2] Podrobný seznam např. zde <https://ebschool.cz/via-silne-stranky-pro-studium-mba> nebo v anglickém originále <https://www.viacharacter.org/>

[3] Test je zdarma. Zadání testu pro mladé je v českém jazyce, výsledky jsou však v jazyce anglickém.

Příklad karty s tipy, jak procvičovat požadovanou silnou stránku.

Otevřít v aplikaci ▼

KREATIVITA

JAK PROCVIČOVAT

Když narazíte na problém, snažte se mu porozumět a najít několik různých řešení.

Věnujte se každý den během volného času aktivitám, které podporují kreativní myšlení (psaní básní, používání předmětů různými odlišnými způsoby). Snažte se trávit čas kreativním myšlením.

FILMY

Life is beautiful, 1997 (orig. La vita e bella)
A Beautiful Mind, 2001
To be and to have, 2002 (orig. Être et avoir)

SEVER nabízí zdarma metodiku programu zaměřeného na identifikaci silných stránek žáků k vyzkoušení, můžete se obrátit na Kateřinu Borovinovou (katerina.borovinova@ekologickavychova.cz).

Projekt Change your role, v rámci něhož testování metodiky probíhá, byl podpořen z programu Erasmus+.

Spolufinancováno
z programu Evropské unie
Erasmus+

PŘEDSTAVUJEME SE

I v tomto čísle pokračujeme s představováním koordinátorů ŠUŽ. Jako první se dočtete o Karin, která má bohatou zkušenost s národní koordinací programu ŠUŽ a nyní je koordinátorkou v krajích **Karlovarském a Královéhradeckém**.

KARIN RICHTEROVÁ

Má první zkušenost s prací s lidmi začala už v 15 letech, kdy jsem začala jezdit na tábory jako praktikantka, pak jako vedoucí a po maturitě (v roce 1997) jsem začala pracovat v malé organizaci, kde jsme se věnovali environmentálnímu vzdělávání, hlavně pro ZŠ a MŠ. Pak jsem vystřídala ještě několik dalších zaměstnání a na konec jsem v lednu 2005 zakotvila na SEVERu. Tady pracuji jako projektová manažerka, metodička a lektorka. Věnuji se hlavně programu ŠUŽ, místně zakotvenému učení a občanské angažovanosti.

Jak ses dostala k programu ŠUŽ?

Na SEVER jsem nastoupila právě na místo koordinátorky programu ŠUŽ. Tenkrát probíhal jen ve 2 krajích, takže se ještě nejednalo o „národní program“, ale o společný grantový program SEVERu a Nadace Partnerství. Došlo k tomu vlastně docela náhodou. V prosinci 2004 jsem potkala kamarádku Lenku, která již na SEVERu dělala, já byla v té době zrovna bez práce. Lenka říkala, že kolegyně, která měla předchozí rok ŠUŽ na starost, odchází na rizikovou mateřskou a že rychle potřebují náhradu. Tak jsem se před Vánoci sešla s ředitelem SEVERu a 2.ledna 2005 jsem nastoupila. Tenkrát ještě na pobočku v Hradci Králové. Postupně se ŠUŽ rozšířila i do dalších krajů a já se stala národní koordinátorkou. Tuto „funkci“ jsem vloni předala Elišce a nyní jsem vlastně tam, kde jsem začínala – koordinuji 2 kraje :-)

Foto: archiv Karin Richterové

Pokračování rozhovoru na další straně...

KARIN RICHTEROVÁ - POKRAČOVÁNÍ

V čem vidíš přínosy ŠUŽ pro školy a v čem pro sebe?

ŠUŽ je forma výuky, kterou bych chtěla sama jako dítě zažít. Rozvíjí spoustu kompetencí, které v životě potřebujete, učí žáky pracovat společně, využívat svůj potenciál, najít si své místo ve skupině. Velmi zásadní je v ŠUŽ práce v místě – poznávání místa a vytváření vztahu k místu. To je něco, s čím běžná výuka většinou nepracuje. Když vědí, kam patří, kde jsou jejich kořeny, jsem přesvědčena, že jim tento pocit jistoty pomáhá, i když se odstěhují jinam. Pro mě samotnou je ŠUŽ výzva. Principy programu se v zásadě nemění, ale mění se způsob práce s učiteli. Dříve jsme poskytovali jen konzultace, dnes jim poskytujeme i metodickou podporu. Pracujeme společně intenzivněji a často se s učiteli spřátelíme nebo k sobě alespoň získáme bližší vztah. To přináší i další role, které metodik/čka ŠUŽ musí zvládnout. Takže je to velká příležitost pro práci na svém profesním i osobním rozvoji.

Foto: archiv Karin Richterové

Jak bude probíhat ŠUŽ ve tvých krajích v příštích měsících, na co se školy mohou těšit a jaké jsou tvé plány na rozvoj ŠUŽ v dalších letech?

V ŠUŽ nás čeká spousta práce, vyšlo několik nových projektů, ale nejvíce se těším na téma „změn klimatu“, kterým jsme reagovali na současné environmentální problémy světa. Školy proto v příštím školním roce čeká možnost zapojit se do ŠUŽ klasické, ale i do projektu, kde budou pracovat na ŠUŽ „klimatické“. Budou se zaměřovat na změny místa z pohledu minimalizace dopadů a adaptace na změny klimatu. V dalších letech budeme samozřejmě pokračovat na rozvoji ŠUŽ, budeme zařazovat nová témata, vymýšlet nové aktivity, které pomohou učitelům realizovat kroky ŠUŽ, snažit se získat podporu pro tuto formu výuky i na vyšší úrovni apod. Takže je toho hodně, co nás čeká...

PŘEDSTAVUJEME SE

Druhým z koordinátorů je Tom, který pečuje o školy v kraji **Vysočina**.

TOMÁŠ BRABENEC

K ekovýchově jsem se dostal úplnou náhodou poté, co mě v roce 2007 požádal SEVER o cestopisnou besedu. Asi jsme si padli do oka, protože už za pár měsíců jsem se ocitl v kolektivu lidí zapálených pro environmentálně vzdělávací práci s dětmi, učiteli i běžnou veřejností. Z původně plánovaných několika měsíců výpomoci na SEVERu se nakonec stalo rovných devět let a v ekovýchově jsem zůstal, i po mém přestěhování na Vysočinu. Práce, která je v souladu s mým přesvědčením, a vykonávaná v kolektivu lidí, kteří mají podobné vidění světa, se stala důležitou součástí mého života.

Jak ses dostal k programu ŠUŽ?

O ŠUŽce vím už od doby, kdy jsem asi před dvanácti lety začal pracovat na SEVERu. Tam jsem ale do přímého kontaktu s programem nepřišel. To až na Chaloupkách, kdy nám SEVER, jako partnerům v síti, nabídnul spolupráci na aktuálním projektu Učíme se péči o místo. Šéf mě nemusel moc dlouho přemlouvat, ať do toho jdu.

Foto: archiv Tomáše Brabence

V čem vidíš přínosy ŠUŽ pro školy a v čem pro sebe?

Zdá se mi, že poznávání vlastního místa z různých perspektiv a učení se skrze něj a v jeho kontextu může žákům odhalit netušené souvislosti a otevřít nové obzory, které by ze školních lavic objevili jen těžko. Zároveň může utužit jejich kolektiv při práci na projektu, který budou moci považovat za vlastní.

Pro mě bude výzva koordinovat projekt tak, aby v maximální možné míře naplnil očekávání učitelů, dětí i zadavatele, tedy SEVERu. Někdy to bude asi bolet, ale co bolí, roste...

Jak bude probíhat ŠUŽ ve tvém kraji v příštích měsících, na co se školy mohou těšit a jaké jsou tvé plány na rozvoj ŠUŽ v dalších letech?

Škole/školám, jejichž projekty budou na Vysočině vybrány k realizaci, bych rád poskytl maximální metodickou podporu, abych naplnil to, o čem píšu výše. Rád bych je provedl labyrintem tak, aby to pro ně neznamenal jen nějakou povinnost určenou metodikou programu, ale aby porozuměli významu všech kroků a hlavně tomu, že projekt ŠUŽ je především žákovský projekt, kde hlavní slovo mají děti samy. Soustředím se teď hlavně na nejbližší období. Pokud jej zvládneme dobře, můžeme se odpíchnout od nabytých zkušeností a projekt na Vysočině dál rozvinout.

DOTAZNÍK K NEWSLETTERU

Připomínáme a prosíme všechny naše čtenáře, aby vyplnili dotazník týkající se Newsletteru ŠUŽ a MZU. Výsledky dotazníkového šetření nám pomohou upravovat obsah tak, aby byl pro Vás co nejpřínosnější.

Vyplňování Vám zabere cca 5 minut a nám moc pomůže :-)

A na co že se Vás budeme ptát? Kupříkladu na to, kdo u Vás na škole Newsletter čte, jaké rubriky Vás zajímají nebo co byste ještě uvítali.

Dotazník, prosíme, vyplňte na tomto odkazu: <https://forms.gle/zr6cp2GPpNRzDxEr9>

ŠKOLA PRO
UDRŽITELNÝ ŽIVOT

D-DUR S ROUŠKOU, aneb situace přála připraveným

Autorem tohoto článku je Mgr. Dušan Vodnárek, učitel na ZŠ Školní ve Vrchlabí.

Začátek druhého pololetí letošního školního roku nenasvědčoval, že jeho druhá polovina bude ve stínu roušek, zrušení školy a zákazu shromažďování. Jakási prozřetelnost vedla kroky naší třídy labyrintem ŠUŽ rychleji, než bylo možná v harmonogramu většiny kolektivů...

V lednu jsme již se žáky začínali pracovat na výstupech projektu, účastnili jsme se besed s odborníky a od biologů Správy KRNAP jsme získávali informace, které pomáhali vytvářet předfinální podobu tří informačních panelů velikosti A2 a jedné infotabulky o významu mrtvého dřeva v krajině o formátu A5.

V polovině února jsme představovali Vizi obce 2030 v prostorách zámku městského úřadu. Krátce poté jsme dopracovali informační panely o vodním ptactvu na rybníku Kačák, o životě v lužním lesíku u Kačáku a o Bramborové válce, po které v krajině na okraji Vrchlabí zůstaly málo viditelné stopy opevnění vojsk Josefa II. Korespondenčně nás oslovil místní historik, který se o našem projektu dozvěděl z facebookové stránky Hartáci, zda víme, že na okraji Vrchlabí 3 – Harty se nacházelo hromadné pohřebiště z 18. století a ještě na začátku 2. světové války bylo označeno křížem na vyvýšené homoli hlíny. **To byl pro nás, spolu s opevněním z dob Bramborové války, poměrně velký šok.** O těchto informacích se ve škole neučí a ani místní je prakticky nemají. Toto zapomenuté pohřební místo tyfové a cholery jsme v rámci našeho projektu také připomněli infotabulkou o velikosti A4.

To již nastal březen, který zkomplikoval vzdělávání v našich školách. Naštěstí jsme měli téměř hotovo. Dva žákovské týmy si chystali prezentaci o našem projektu na pražské společné setkání D-DURových škol, k výběru lepšího z nich už bohužel v důsledku uzavření škol nedošlo. Také jsme měli domluvenou prohlídku zbytků opevnění z Bramborové války, kterou jsme chtěli na konci března absolvovat, v čase, kdy les není ještě olistěný a stromy a keře nebrání dostatečnému rozhledu a porovnávání terénních vln v krajině. Koronavirus nám v tomto udělal čáru přes rozpočet.

D-DUR S ROUŠKOU, aneb situace přála připraveným - pokračování

Díky tomu, že jsme měli do 10. března všechny informace k závěrečným výstupům v podobě informačních panelů již pohromadě, mohli jsme podklady zaslat grafikovi a ten nám během dubna zpracoval naše návrhy do konečné podoby. **V dubnu do školy dorazily hotové informační tabule**, ke kterým také truhlář z nedaleké vesnice vyrobil 3 informační panely. Již na veřejném představení naší vize místostarosta přislíbil, že **Služby Města Vrchlabí zdarma vyrobí a ukotví do země patky pro informační panely**. V polovině května jsem s ekologem Vrchlabí a zástupcem technických služeb vytipoval místa pro umístění panelů.

Důkaz, že infotabule nelže :-)

Již pár minut po instalaci mají panely první čtenáře, tomu se říká úspěch :-)

"Šužkoví absolventi" se svým učitelem a Silvií Kozlovskou ze SEVERu

Prakticky poslední věc, která předchází slavnostnímu nezákončení projektu (čekají nás v příštím školním roce dvě žákovské konference), je **vytvoření pozvánky** ke slavnostnímu setkání, na kterém budou odhaleny všechny tři hlavní panely, které budou sloužit veřejnosti jako zdroj informací a mnoha obrázky snad budou i oku lahodit. V čase psaní tohoto příspěvku jeden z našich žáků právě připravuje pozvánku na 10. června ke Kačáku.

Covidu navzdory v rouškách **slavnostně odhalíme 3 velké informační cedule a také si tematicky zazpíváme**. V rámci distanční výuky jsem poslal naší třídě text písně k naučení, asi to bude jediná písnička, kterou se žáci v rámci distanční výuky naučí. Přeci jen není hudební výchova hlavním předmětem pro vzdělávání na dálku.

Poznámka redakce: Slavnostní instalace infotabulí byla vydařená, stejně jako překvapení v podobě písničky tematicky laděné a se závěrečným osobním nádechem, za což jménem SEVERu děkuje metodička Silvie Kozlovská :-) A děkujeme nejen za to, ale za celoroční snahu, kreativitu, nadšení a trpělivost panu učiteli i jeho žákům a žákům!

Mládež v Radiměři 2019 - od nápadu na workoutové hřiště k realizaci díky ŠUŽ

Slovy paní učitelky Mgr. Jany Selicharové, ZŠ Radiměř (okres Svitavy):

Žáci naší školy se z vlastní iniciativy zapojili do projektu Mladí ladí D-DUR (demokratický dialog o udržitelném rozvoji), financovaného z programu ERASMUS+, díky kterému se jim podařilo zrealizovat jejich sen (vizi) - výstavbu workoutového hřiště.

V rámci projektu absolvovali vzdělávací kurz v ekocentru SEVER v Horním Maršově, mapovali obec Radiměř, učili se navzájem spolupracovat, jednat, komunikovat a řešit problémy s osobami s rozhodovací pravomocí a dalšími odborníky. Rovněž prezentovali své myšlenky a projekty před orgány místní samosprávy a na sdílecím setkání v Praze na půdě OSN.

Na realizaci hřiště získali z projektu Mladí ladí D-DUR 10 000,- Kč. Tato částka byla použita na zakoupení laviček, venkovních košů na tříděný odpad a zeleně. Slavnostní otevření workoutového hřiště proběhlo v létě 2019.

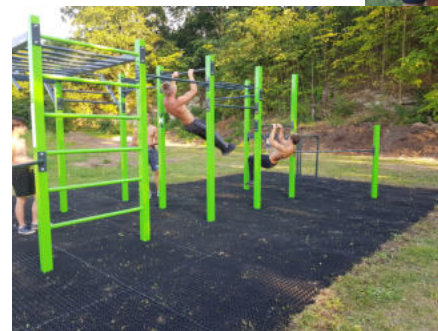
Jaké znalosti, dovednosti, postoje žáci získali - co se prací na projektu naučili?

Naučili se spolupracovat, umět se mezi sebou dohodnout, komunikovat mezi sebou a s dospělými, na veřejnosti prezentovat své vize a nápady, zjistili, že není tak jednoduché realizovat podobný projekt - dodržení zákonných lhůt, postupů (žádosti, rozpočet obce, výběrová řízení, grantové žádosti, územní plány, procesy schvalování, rada obce, zastupitelstvo obce).

Co bylo důležité při vedení demokratického dialogu s osobami s rozhodovací pravomocí? Máte nějaké tipy na co nezapomenout, jak zaujmout apod.?

Mít skvěle připravenou a „vyladěnou“ prezentaci. Dokázat jasně a srozumitelně vysvětlit, kdo jsme, odůvodnit, co a proč chceme a co pro to my sami můžeme udělat. Mít nachystané všechny podkladové materiály ve složkách s jednoduchým komentářem pro radní obce.

Pokračování na další straně...

Mládež v Radiměři 2019 - od nápadu na workoutové hřiště k realizaci díky ŠUŽ

Dne 29. 1. 2019 jsme my, žáci osmé a deváté třídy Základní školy v Radiměři, předložili Radě obce Radiměř námi zpracovanou žádost Mládež 2019 na vybudování workoutového hřiště v naší obci.

Žádost jsme zpracovali ve formě prezentace, kterou jsme doplnili papírovou dokumentací – katastrální mapy, zakreslení návrhu do mapy, typ sestavy pro hřiště, návrh na rozvržení hřiště, předběžný cenový rozpočet realizace a složku s podpisy občanů Radiměře, kteří nás v našem projektu podporují.

Přijetí ze strany zastupitelů bylo přátelské a milé. Ocenili náš aktivní přístup, poděkovali nám za dobře odvedenou práci a slíbili podporu tohoto projektu.

Přípravy nám ulehčilo i naše zapojení do projektu Mladí ladí D-DUR (Demokratický Dialog o Udržitelném Rozvoji) a náš společný vzdělávací pobyt v Horním Maršově v prosinci 2018.

Jaroslav Hnát, žák 9. ročníku ZŠ Radiměř

JAK NA ÚSPĚŠNÝ PROJEKT?

(heslo žáků k projektu Mládež v Radiměři 2019)

Stačí jeden rodinný výlet.

Stačí mít pár fajn přátel a spolužáků.

Stačí mít fajn školu a dospělé, kteří vám věří.

Stačí se aktivně zapojit do projektu D-DUR.

Stačí mít obec, která vychází aktivním lidem vstříc.

Stačí si jít za svým snem, nebát se překážek a vytrvat.

ROZHOVOR S UČITELKOU Mgr. SOFIA HLADÍKOVÁ

Kdo je Sofia Hladíková?

- Sofia působí 20 let jako ředitelka malotřídní školy ZŠ Kocbeře u Dvora Králové. Škola díky ní ve výuce uplatňuje postupy místně zakotveného učení a stala se otevřenou školou, pravidelně a intenzivně spolupracující s obcí, rodiči a řadou dalších partnerů v obci i širším okolí.
- Ve výuce hojně využívá projektovou a integrovanou výuku. O těchto tématech často lektoruje pro jiné školy, je proškolená mentorka a zkušená facilitátorka.
- Je jednou z klíčových osob Místního akčního plánu vzdělávání (MAP) na Královédvorsku. Škola je dlouhodobě zapojena v programu Škola pro udržitelný život, v jehož rámci žáci postupně navrhli a uskutečnili celou sérii zlepšení v kulturním a společenském životě a životním prostředí obce.
- Místně zakotvené učení považuje za logické vyústění hledání, jak na to v běžné škole, jak splnit stanovené cíle, aby ona i žáci cítili, že to má smysl.
- Iniciovala projekty z programu Škola pro udržitelný život mezi lety 2006 – 2016 a další projekty inspirované MZU.
- Její škola je držitelkou ceny EVVO v Královéhradeckém kraji.
- Školství a venkov jsou také její celoživotní témata. Snaží se vidět dál, než za dveře své školy, a proto se zapojuje do plánů a diskusí týkajících se školství a propojování školy s reálným životem.
- Komunitní rozměr fungování obcí považuje za velmi důležitý a podstatný pro jejich život - je důležité, aby lidé měli možnost ovlivňovat rozhodování o místě, kde žijí. A to platí o udržitelném životě obcí i péči o životní prostředí v souladu se životem a potřebami obyvatel.

ROZHOVOR S UČITELKOU Mgr. SOFIA HLADÍKOVÁ - pokračování

Proč by si měla ŠUŽ/MZU vyzkoušet každá škola?

MZU je moderní metoda, která je užitečná pro učitele i žáky. Zároveň to není natolik převratná záležitost, aby ji nezvládl(a) alespoň trochu motivovaný(á) učitel(ka). Oceňuji možnost postupovat po jednotlivých krocích a tedy realizovat jen to, na co má škola dovednosti, síly a podmínky.

Co žáky na práci v ŠUŽ/MZU nejvíc baví, jaký vidíš největší přínos pro žáky?

Na MZU mne baví komplexnost a možnost realizovat projekty napříč předměty. Nepostrádá to určitý aspekt dobrodružství, protože nikdy není úplně jisté, jak to dopadne, k čemu žáci a případní partneři nakonec dojdou. A to je rys v nalinkovaném školství poměrně vzácný. Samotný proces je cílem, to děti baví. Samozřejmě je pro ně úžasně motivující, že mohou sami něco hmatatelného dokázat.

Jak obtížné je realizovat SUŽ v běžné školní výuce? Co Ti pomáhá a co naopak práci komplikuje?

Ano, je to poměrně obtížné, protože člověk musí pečlivě pojmenovat cíle, jakých chce touto metodou dosáhnout. Je to metoda časově náročná a v době „nahuštěného“ RVP ten čas pak někdy chybí. Pomáhá mi právě pečlivé vyhodnocování, čeho chci dosáhnout.

Realizuješ MZU nebo ŠUŽ každoročně a jakou s tím máš zkušenost?

Zkušenost s každoročním projektem mám, ale není to záležitost jedné ženy – muže. I pokud nemáte nakloněné kolegy a další partnery, je to záběr. Bylo by třeba to v tom případě zakomponovat do ŠVP a jiné věci z něj „vypustit“.

Co bys poradila učitelům, kteří se ŠUŽ/MZU začínají?

Stojí to za to. Práce to je, ale je to vyváženo posílením vztahů se žáky a dalšími partnery, každopádně je to šance zvýšit kredit učitele i školy. A to za to stojí.

Co přináší ŠUŽ/MZU Tobě?

Možná i díky tomu stále ještě učím :-). Poznala jsem spoustu skvělých lidí, kteří jsou na stejné vlně – i to je nezanedbatelný bonus ŠUŽ.

Překvapili Tě žáci něčím v průběhu práce na projektu?

Já jsem stále udivená jako v začátku svého pedagogického působení. Překvapilo mne, jak to nikdy není stejné. I kdybych udělala úplně totožný projekt, může to dopadnout úplně jinak, protože žáci nereagují nikdy stejně. Ale to je vlastně moc dobře.

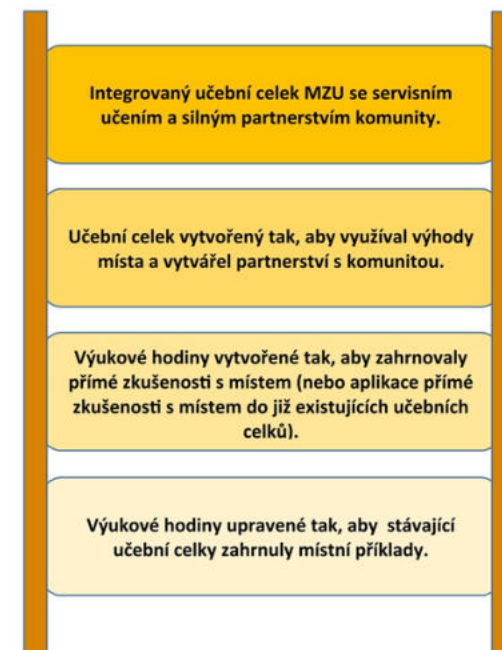

HLEDÁME PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE MÍSTNĚ ZAKOTVENÉHO UČENÍ (MZU)

Během léta a podzimu 2020 budeme zpracovávat krátkou příručku příkladů dobré praxe místně zakotveného učení. Naším záměrem je pomoci učitelům realizovat přístup MZU v běžné výuce od jednotlivých malých lekcí, jak s MZU začít, až po tipy, jak realizovat MZU dlouhodobě. Postupovat budeme po žebříku MZU (<http://www.skolaprozivot.cz/Mistne-zakotvene-uceni.html>) a ke každé příčce zkusíme sestavit příklad dobré praxe přímo od učitelů.

Pokud byste měli chuť s námi příručku naplnit, máte tipy nebo ucelené lekce vyzkoušené přímo u vás škole, rádi budeme spolupracovat. **Za odvedenou práci vám můžeme nabídnout DPP. Všechny materiály bychom chtěli nasbírat během léta.**

Více informací: eliska.hajkova@ekologickavychova.cz

Žebřík MZU

LETNÍ KEMPY AKTIVNÍHO OBČANSTVÍ, OD 13 LET - ZDARMA!

Prosíme o předání pozvánky dětem či jejich rodičům, tak aby se ještě před koncem školního roku stihly přihlásit. MOC DĚKUJEME!

Podrobnosti ke kempům jsou uvedeny na našem webu: [DEMO KEMP ZDE](#) a [ACTIVE KEMP ZDE](#).

Odkaz na závaznou přihlášku na DEMO KEMP najdete na tomto odkazu: <https://forms.gle/ynCr9CJLuteHtfoRA>,
pro ACTIVE KEMP zde: <https://forms.gle/d4UXYtfspNKn2Ctb8>

Můžu změnit něco ve své obci?

Svět se mění, naše obec by mohla také - přijď, zapoj se, ovlivňuj!

Zarostlé opuštěné hřiště, žádné hřiště, sucho, chybějící cyklostezky, dezinformace, nebezpečné přechody, zahlcení odpadem, chybějící místa pro setkávání a další...

Větší i menší výzvy nás obklopují. Chtěl bys s nimi něco dělat? Chceš být aktivnější ve své obci? Máš nápad? Přijď a zjisti, jak jej realizovat! Nemáš nápad, ale jen chuť? Přijď načerpat inspiraci a propojit se s dalšími! Zkus, jaké to je být hrdinou - AVENGEREM!

DEMO kemp
(kemp demokratického občanství)
pro žáky 8.-9. tříd, SŠ (13-19 let)
27.-31. 7. 2020 / Horní Maršov, SEVER (bývalá barokní fara)
proplatíme ubytování, stravu a příspěvek na dopravu (do výše hromadné dopravy)

Předběžnou online přihlášku vyplňte do 15. 5. 2020 zde <https://forms.gle/QTd1AMaZS5VJE2ca7>.
Pro více informací: Karin Richterová, karin.richterova@ekologickavychova.cz, 734 310 965

Zábava, týmové aktivity, sdílení s vrstevníky a lektory, setkání s inspirativními hosty, možnost rozvinout své nápady.

>>> budete co nejvíce venku
>>> pobavíte se
>>> načerpáte inspiraci a získáte nápad
>>> zjistíte, jak jej proměnit v realitu
>>> zkusíte si vše naplánovat
>>> vyzkoušíte spolupráci v týmu

Kemp je realizován v rámci projektu Mladí lidé O-ŠUR (demokratický dialog o udržitelném rozvoji), podpořeného z programu ERASMUS+.

Je změna klimatu jediným problémem světa?
Svět se mění, přijď, zapoj se, ovlivňuj!

Klimatická změna, zarostlé opuštěné hřiště, porušování lidských práv, sucho, chybějící cyklostezky, dezinformace, nebezpečné přechody, zahlcení odpadem, chybějící místa pro setkávání a další...

Větší i menší výzvy nás obklopují. Co s nimi? Máš nápad? Přijď a zjisti, jak jej realizovat! Nemáš nápad, ale jen chuť? Přijď načerpat inspiraci a propojit se s dalšími! Zkus, jaké to je být hrdinou - AVENGEREM!

ACTIVE kemp
pro středoškoláky
17. - 21. 8. 2020 / Horní Maršov, pobytové středisko SEVERu - proplatíme dopravu, ubytování i stravu

Setkání s inspirativními hosty, sdílení s vrstevníky a lektory, možnost rozvinout své nápady i sehnat podporu.

>>> načerpáte inspiraci a získáte nápad
>>> zjistíte, jak jej proměnit v realitu
>>> zkusíte si projektové plánování
>>> vyzkoušíte funkční spolupráci v týmu
>>> naučíte se předávat své zkušenosti

Předběžnou online přihlášku vyplňte do 25. 5. 2020 zde <https://forms.gle/YfsJWapnDv6QYpL6>.
Pro více informací: Karin Richterová, karin.richterova@ekologickavychova.cz, 734 310 965

Kemp je realizován v rámci projektu UBUNTU - škola demokratického občanství, podpořeného z OPVVV, č. CZ.02.3.66/0.0/0.0/16_032/0008129

LETNÍ ŠKOLA OCHRANY KLIMATU 2020 SOBĚSTAČNOST A UDRŽITELNOST - DOMÁCNOST, OBEC, STÁT

Termín: 21. 8. 2020 od 20.00 do 26. 8. 2020 10.00

Místo konání: Centrum Veronica, Hostětín

Letní škola je pro vás ideální, pokud:

- Vás zajímá současné dění na poli ochrany klimatu a chcete vědět, co se vlastně děje. A letos také s důrazem na to, jak se aktivně zapojit na místní úrovni, ve své obci.
- Zajímá vás vaše uhlíková stopa a možnosti jak ji snížit.
- Chcete se podívat na problematiku změny klimatu v nejširších souvislostech.

Přijedte si do Hostětína na Letní školu přemýšlet o vlastní strategii i pro inspiraci, jak svou aktivitou přispět ke změnám v obcích. Podíváte se na všechny aspekty našeho života, kterými přispíváme ke změně klimatu a ukážete si možná udržitelná řešení. Společně s odborníky na dané téma proberete prakticky i teoreticky změny klimatu v souvislostech.

Součástí programu je i exkurze na místa dobré praxe, kde se teorie již stala skutečností.

Více informací [ZDE](#).

Foto: Veronica, z předešlých ročníků letní školy ochrany klimatu

ARPOK – Konference „Učíme o globálních souvislostech“

Konference je určena jak pedagogům, ředitelům, budoucím pedagogům, tak i ostatním, kteří se chtějí dozvědět, jak efektivně zapojit globální témata do výuky. Program bude obsahovat jak zajímavé přednášky, tak interaktivní workshopy. Konference se uskuteční 25. srpna 2020 v Olomouci. Více informací o konferenci naleznete [zde](#). V případě zájmu je nutné se **přihlásit do 9. srpna 2020** skrz tento [formulář](#).

Tři příklady využití facilitace - porady, projekty, participace

Facilitace je komplexní metoda vedení komunikace, která přináší vyšší efektivitu i spokojenost účastníků. Zahrnuje mnoho dovedností, technik a principů pro **vedení procesu komunikace a práci se skupinou**.

Možností, jak konkrétně postupovat, nabízí facilitace celou řadu. Zkušený facilitátor dokáže rozeznat, co je v jednotlivých situacích důležité, a podle toho zvolit správný přístup.

V [tomto článku](#) na webu Edutica.cz najdete podrobně popsané tři konkrétní příklady - vedení týmových porad, facilitaci schůzek spolupracovníků na projektu a organizaci participativních setkání většího počtu lidí.

Foto: Edutica

Přidejte se do místní úklidové skupiny na Facebooku

Uklidme svět, uklidme Česko je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce na pár místech mimo ni). Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek.

Organizátoři pro Vás nachystali na facebooku místní dobrovolnické skupiny, kterých je celkem přes 70, tak věříme, že si každý snadno najde tu svoji.

A proč to všechno vlastně? Chtějí především vytvořit a trochu **rozhybat místní komunity** úklidových organizátorů a dobrovolníků, nicméně těch důvodů je celá řada a dočtete se o nich i s odkazy na místní skupiny [ZDE](#).

Přihlaste se do Cen SDGs 2020!

Asociace společenské odpovědnosti již čtvrtým rokem pořádá prestižní ocenění za naplňování Cílů udržitelného rozvoje od OSN v Česku. Letošní ročník Cen SDGs přináší několik novinek. Vybrané projekty budou mít možnost zapojit se do Akcelérátoru Cen SDGs. Nově budou také oceněny projekty, které bojují se změnou klimatu. Ceny doprovází kampaň Jana Saudka Naše planeta.

Hlásit inovativní projekty s pozitivním dopadem na společnost i planetu je možné **do 30. června 2020** na webových stránkách www.globalnicile.cz, a to v kategoriích: Byznys, Veřejná sféra, Mladý leader a Reporting. Nově budou oceněny projekty, které bojují se změnou klimatu. Partnerem kategorie je Světový fond na ochranu přírody (WWF). **Vítěze kategorie Změna klimatu letos nově vybere široká veřejnost ve veřejném hlasování.**

Vybrané projekty letos získají jedinečnou příležitost zapojit se do Akcelérátoru Cen SDGs a stát se součástí rozvojového programu, jenž jim umožní zajistit udržitelný růst a zvýšit pozitivní dopad svých aktivit při naplňování SDGs, více [ZDE](#).

KATEGORIE

BYZNYS	VEŘEJNÁ SFÉRA
MLADÝ LEADER	REPORTING
ZMĚNA KLIMATU	ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÁ SPOLUPRÁCE

CENYO^o
SDGs
2020

POJĎME SPOLEČNĚ ZACHRÁNIT NAŠI PLANETU

Změna klimatu se stala centrálním tématem letošní doprovodné kampaně k Cenám SDGs. V kampani s názvem Naše planeta vystupuje 13 veřejně známých osobností ztvárněných známým českým fotografem Janem Saudkem. S poselstvím, že změna klimatu je nepopiratelná. A rychlost, s jakou postupuje, je alarmující. Po vyskládání všech portrétů vedle sebe se zobrazí dílo, které odhaluje eskalující klimatickou krizi v celé své šíři. Portréty dohromady znázorňují růst globální teploty zemského povrchu od roku 1850 do současnosti.

Součástí kampaně je i **aktivní zapojení veřejnosti skrze dobrovolné osobní závazky ke snížení své uhlíkové stopy**. Výtěžek z prodeje obrazů a následné dražby celého díla po konci kampaně poputuje na podporu iniciativy Sázíme budoucnost od Nadace Partnerství. Kampaň tak podpoří výsadbu stromů ve snaze zmírnit dopady klimatické změny.

Registrovat svoje osobní závazky ve prospěch klimatu a udržitelného životního stylu můžete zde: <https://www.globalnicile.cz/nase-planeta/>

CENY
SDGs
2020

Škola pro udržitelný život a Místně zakotvené učení Newsletter červen 2020

Redakce: Silvie Kozlovská, Eliška Hájková

Editace: Silvie Kozlovská

Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o.p.s.

Foto: archiv SEVERu (není-li uvedeno jinak)

E-mail programu: suz@ekologickavychova.cz

Kontakt pro Newsletter: silvie.kozlovska@ekologickavychova.cz

Středisko ekologické výchovy SEVER - Národní koordinátor programu Škola pro udržitelný život

www.skolaprozivot.cz

www.sever.ekologickavychova.cz

<https://www.facebook.com/skolaprozivot>

Příští uzávěrka newsletteru pro vaše náměty a příspěvky: **15. 9. 2020**

Příjem vašich námětů a příspěvků na facebook a web: **průběžně**

